

(1817), ἐν Ἀθήναις (1825), εἶτα δὲ Γυμνασιάρχης τῆς ἐν Αἰγίνῃ (1828) Κεντρικῆς Σχολῆς, καὶ τελευταῖον τοῦ ἐν Ἀθήναις Γυμνασίου ¹, Ἀδάμ Γοργίδας ἰατροφιλόσοφος (1825) ², Ἀναστάσιος ὁ Σακελλάριος, πλείστα ἔτη Σχολάρχης τῆς ἐν Ἰωαννίνους Ζωσιμαίας Σχολῆς (1866), καὶ πλείστοι ἕτεροι. Σχολαὶ δὲ ἀνά πᾶσαν σχεδὸν κώμην, ἐν αἷς διεκρίνοντο ἢ τοῦ Μοροδεδεδρίου Ῥιζάρειος Σχολῆ (ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀοιδίμων Μάνθου καὶ Γεωργίου Ῥιζαρῶν αὐτόθεν καταγομένων), ἢ τοῦ Κοκκουλλίου, ἢ τῶν Νεγάδων, ἢ τῶν Φραγκάδων, ἢ τοῦ Καπεσόβου (τὴν σήμερον ἀνοῦσα γενναία συνδρομῆ τῶν αὐτόθεν καταγομένων Πασχαλῶν) ἢ τῆς Ἀρτισίτης καὶ εἴτινες ἕτεροι ³, διατηρούμεναι μέχρι τοῦ νῦν, δεικνύουσι τὴν πρὸς τὰ γράμματα κλίσιν τῶν φιλοκάλων Ζαγορισίων ⁴.

ἐν Κορίθῳ ὑφίστατο Σχολὴ Ἑλληνικὴ κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατ. ὅτε ἐδίδασκεν αὐτόθι ὁ Γεώργιος Μόστρας ἐξ Ἄρτης, μαθητῆς τοῦ Μπαλάνου ⁵, εἶτα δὲ τῷ 1807 ὑφίστατο ἐπίσης Σχολὴ Ἑλληνικὴ ⁶ μετὰ δὲ τὴν πολιορκίαν τῶν Ἰωαννίνων ἐπὶ Ἀλῆ Πασᾶ (1821) ὀλιγώτερα ὑποστάντες τὰ δεῖνὰ οἱ φιλόμουσοι Κοιτσιῶται συνέστησαν ἀμέσως Σχολὴν ἀξιόλογον, ἧς πρόιστατο μέχρι τῷ 1832 ὁ ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Ψαλῖδα δόκιμος Κοσμάς ὁ Θεσπρωτός, μετ' οὗ τῶν μαθητῶν τοῦ Σακελλαρίου οἱ ἐγκριτότεροι ⁷.

Ἐν Καλαρρύταις, κωμοπόλει ἀξία λόγου διὰ τὸ φιλέμπορον καὶ βιομήχανον τῶν κατοίκων, ἀπὸ τῶν μέσων τῆς παρελθούσης ἑκατ. συνέστη Σχολὴ Ἑλληνικὴ ἀξία λόγου διατηρουμένη μέχρι τῆς τῷ 1826 λεηλασίας καὶ ἐρημώσεως τῆς πόλεως. Ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐνεργῶσαν ἑκατ. διδασκάντων ἀναφέρεται ὁ ἐκ Μεσολογίου Ἀναστάσιος

(1) Βρετοῦ Β', 255.

(2) Βρετοῦ Β', 224.

(3) Συγγιγνωσκέτωσαν ἡμῖν οἱ πατριῶται Ζαγορίσιοι εἰ μὴ τῶν λοιπῶν Σχολῶν ἐμνησάμεθα· πᾶσαι τὸ καθ' ἑαυτὰς πολλοὺς καὶ γενναίους καρπούς ἀπήνεγκαν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ ἔσμός τῶν ἀπανταχοῦ λογίων Ζαγορισίων.

(4) Περὶ τῆς φιλοκαλίας τοῦ Ζαγορίου δρ. Μελετίου Γεωγραφ. Τόμ. Β', σελ. 283 Σημ. α. (ἔκδ. 1807 ἐν Βενετίᾳ).

(5) Π. Ἀρ.

(6) Μελετίου Γεωγρ. ἐνθ. ἀνωτ.

(7) Π. Ἀρ.

